

***Symbol Opatrznościowej troski Kościoła z Łotwy
i znak Bożego Miłosierdzia
ks. biskup Jan Purwiński, senior, jubilat.***

2 lutego 1983 r., św. Jan Paweł II mianował kardynałem biskupa Rygi Julijans Vajvods, (po raz pierwszy kardynałem został obywatel b. ZSRR!).

Z pewnością była to forma docenienia Kościoła Katolickiego na terenach pozbawionych Pasterzy na Białorusi, Ukrainie, Kazachstanie, Rosji. Biskupem, który kierował kapłanów wyświęconych na Łotwie do pracy duszpasterskiej do miejsc pozbawionych kapłanów był właśnie biskup Julijans Vajvods. Był to wyraz wspólnoty i pamięci o tych wszystkich, którzy nie mieli wolności wyznania i pokoju w wierze na tych rozległych terenach ziemi niehumanitarnej, walczącej z Bogiem. Ta kardynalska nominacja była pociechą dla Kościoła na Łotwie. W owym czasie Kościół na Łotwie spełnił wielką misję ewangelizacyjną kierując najpierw kapłanów, a potem przyjmując kandydatów do kapłaństwa i wychowując ich w Seminarium Duchownym w Rydze dla przyszłych pokoleń mieszkańców Ukrainy, jak się okazało przyszłych biskupów na trudniejsze i niespokojne czasy dla Kościoła na Ukrainie i jej mieszkańców. Kapłani, którzy przybyli z Łotwy do pracy na terenie Ukrainy są to: śp. ks. Kazimierz Mączyński (+ 1.08.1996r.), śp. ks. Augustyn Mednis (+10.03.2007r.), śp. ks. Władysław Vanags (+ 10.11.2001r.), śp. ks. Bernard Mickiewicz (+ 21.05.2006r.) i brat śp. ks. Ambroży Mickiewicz (+ 5.07.2015r.), ks. Jan Krapan, ks. Jan Purwiński proboszcz parafii katedralnej w Żytomierzu.

Wraz z biskupem z Rygi nominację kardynalską otrzymało wówczas wielu wybitnych hierarchów, m.in. arcybiskup warszawsko-gnieźnieński Józef Glemp Prymas Polski, arcybiskup Paryża Jean-Marie Lustiger, arcybiskup Berlina Joachim Meisner, Kolumbijczyk Alfonso Lopez, późniejszy przewodniczący Papieskiej Rady ds. Rodziny, metropolita Mediolanu Carlo Maria Martini SJ, wielki teolog i myśliciel katolicki o. Hensri de Lubac.

16 stycznia 1991 roku, Jan Paweł II mianował hierarchów dla Kościoła rzymskokatolickiego na Ukrainie, pośród nominantów byli arcybiskup Lwowski Marian Jaworski obecnie senior, biskup Kamieniecko-Podolski Jan Olszański (+ 23.02.2003r.), biskup Żytomierski ks. Jan Purwiński i dwóch sufraganów: biskup o. Rafał Władysław Kiernicki (+ 23.11.1995r.) i bp. Marcjjan Trofimiak.

Z okazji jubileuszu 25-lecia biskupstwa, w piątek 4 marca 2016 r., w Żytomierzu odbędą się uroczystości dziękczynne w parafii katedralnej pw. św. Zofii, o godz. 11.00. Zostanie odprawiona Msza św. w intencji Biskupa jubilata Jana Purwińskiego. Udział wezmą również biskupi i kapłani nie tylko diecezji kijowsko-żytomierskiej, ale całej metropolii.

Dumą kościoła rzymskokatolickiego na Ukrainie jest to, że obchody jubileuszu odbędą się właśnie w Roku Miłosierdzia. W Żytomierzu, pracy duszpasterskiej poświęcił dostojny jubilat 39 lat, służąc kościołowi na Ukrainie, delegowany przez kościół na Łotwie w trudnych czasach, by być pomocą kościołowi w potrzebie. Eucharystia zgromadzi wiernych, by modlić się za Księdza Biskupa Seniora i odrodzony Kościół na Ukrainie.

Jubilat ksiądz Biskup Jan Purwiński przyszedł na świat 19 listopada 1934 r., we wsi Dolnaja należącej do parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Iłukszcie na Łotwie, jako syn Polaków Donata i Marianny. Wychował się w rodzinie wielodzietnej, jak sam wspomina: - W domu było nas czterech braci i pięć siostr. Lata szkolne, przypadające na czas najpierw hitlerowskiej, a później sowieckiej okupacji, były dla niego trudnym wyzwaniem. Podjęcie normalnej nauki uniemożliwiło mu polskie pochodzenie. Pomimo trudności w 1955 r. ukończył szkołę średnią. Później rozpoczął pracę w kołchozie, aby łatwiej mu było wstąpić do seminarium.

W 1956 r. Jan Purwiński wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Ryskiej. - Niezapomnianym przeżyciem było - wspomina - wypędzenie z seminarium (przez władze sowieckie - przyp. autora) jesienią 1959 r. trzynastu kleryków, w tym trzech diakonów. Było nas na początku w seminarium 36 kleryków - zostało 21. To była epoka Chruszczowa, po czasach represji stalinowskich było to największe prześladowanie Kościoła. Zabroniono wtedy m.in. na Łotwie służenia do Mszy św. ministrantom poniżej 18. roku życia - tym samym zmniejszyła się liczba powołań do kapłaństwa.

Święcenia kapłańskie Jan Purwiński otrzymał 13 kwietnia 1961 r. z rąk bp. Petrasa Maželisa w kaplicy Arcybiskupów Ryskich. Przez kolejne lata, aż do 1977 r., pełnił posługę jako wikary w różnych parafiach. 23 kwietnia 1977 r. ze względu na swoje polskie pochodzenie został mianowany proboszczem w Indrce i Krasławiu, w parafiach, które w większości zamieszkiwali Polacy.

30 lipca 1977 r. ks. Purwiński otrzymał informację z Kurii w Rydze, że został mianowany administratorem parafii św. Zofii w Żytomierzu na Ukrainie. Proboszczem w Żytomierzu w owym czasie był pochodzący z Polski ks. Stanisław Szczypta, który - aresztowany przez władze sowieckie - spędził 10 lat w łagrach.

Przez pierwsze lata pracy w Żytomierzu władze komunistyczne nie pozwalały ks. Purwińskiemu nigdzie wyjeżdżać. Dopiero z czasem oficjalnie i nieoficjalnie zaczął odwiedzać skupiska Polaków rozsiane po całej Żytomierszczyźnie i poza jej granicami.

Biskupem żytomińskim (a później kijowsko-żytomińskim) ks. Jan Purwiński został mianowany przez Ojca Świętego Jana Pawła II 16 stycznia 1991 r. Zaraz po objęciu diecezji rozpoczął starania o zwrot budynku Kurii Biskupiej, w którym obecnie mieści się Muzeum Krajoznawcze. Starania te, rozpoczęte w 1991 r., pomimo wielu wysiłków i istnienia ustawy o zwrocie majątku kościelnego dotąd nie dały żadnych rezultatów. Kolejnymi krokami było odnowienie sieci parafii i utworzenie Wyższego Seminarium Duchownego w Worzelu k. Kijowa.

Przez ponad 30 lat pracy duszpasterskiej Biskup Jan stał się ostoją katolicyzmu i obrońcą kultury polskiej. Dzięki jego zabiegom i staraniom nie został zlikwidowany polski cmentarz w Żytomierzu, na którym spoczywają m.in. rodzice Paderewskiego, rodzina Stanisława Moniuszki i wielu znamienitych Polaków. Jest Symbolem Opatrznościowej troski Kościoła z Łotwy i znakiem Bożego Miłosierdzia nad tymi wszystkimi ludźmi, którzy dali tyle dowodów swej żywej wiary i bronią się nadal w wielkiej udręce.